

preobširno, pa v obče je bilo štajarsko sadje najbolj hvaljeno. Omenim samo Rothschilda. On je razstavil lepo sadje in grozdje nenavadne velikosti in eno sestavo pritlikovcev z jako lepo obloženim sadjem. Kdor ima denar ima pač vse vajeti v rokah!

Razstavljenega je bilo raznih sort in krasnih reči, pa česar človek nima več pred očmi, to mi je težko več popisati. V ednem oddelku se je sadje tudi na drobno prodavalo, pa še prav po zmerni ceni.

Če po drugih državah sadje dobro obrodi, tedaj mi ne moremo veliko prodati in „Slov. Gosp.“ bi svojim bralcem gotovo vstregel, ko bi v drugi polovici leta, ceno sadja, kakor tudi letino, kaka je po drugih državah in večjih mestih, naznanjal. *) V razstavi je bilo tudi več sestav, kjer so štajarke, hanakinje in tirolske deklice prodajale sadje in druge iz sadja napravljene priprave. Ne daleč od tam je v posebni sestavi razstavil pl. Dürfeld iz Olbernhana na Saksonskem iz papirja ponarejeno sadje in gobe. Na prvi pogled ga ne spoznaš od natornega. Za šole bi tako ponarejeno sadje, da otroci izpoznajo sorte, bilo primerno in važno.

Na razstavi je bilo toliko različnih sort sadja, da so bile še tudi učenim sadjerejcem neznane. Najbolje je le malo sort, pa take saditi, ki so že iz skušnje znane, da dobro storijo in so za mizo in mošt. Naša dežela je za sadjerejo pravi vrt in le malo je zemlje, v kateri bi sadje ne rodilo, če je le dobro vsajeno. Gospodar, kateri si nasadi dobre sorte, močna in zdrava drevesa, naloži si najboljši kapital. Če premislimo, da trtna uš preti vinograde pokončati, morali bi pač že zdaj v ozir vzeti in skrbeti, da bi največ takega drevja sadili, ki daje najboljši in največ mošta. Tudi hruška „knausovka“ je v naših krajih še malo znana, pa za mošt je velike vrednosti; rodi vsako leto in drevo zraste kot hrast veliko. Žalibog, da je še pri nas praznega prostora pri hišah, pri cestah itd.

Nekateri vrtni so pa tudi pravi hiralnici podobni. Sedanji čas ima že skoro vsaka šola svoj vrt in v njih se šolarji podučujejo. Za to gg. učitelji v resnici mnogo storijo, ker mladino praktično podučujejo. Ali kaj pomaga, če zna učenec cepiti, doma pa nima kos malega vrta, v katerem bi se zemlja $\frac{1}{2}$ metra globoko prekopala, da bi si drevje gojil? Če zemlja ni dovolj globoko prekopana ne more ti drevo rasti in to je vzrok, da jih še vedno dosti pravi: saj noče rasti!

Kako se drevje cepi in oskrbuje, za to imamo zadosti podučnih knjig. V novejšem času špekulanti pogosto kake novosti visoko hvalijo

*) To se izgodi, ako je mogoče kaj izvedeti, ali žal, da pride človek težko do tega, ker ni zanesljivih virov. Ured.

in za drag denar ponujajo, ali to rodi dosti-krat le slab sad. Če kupiš drevesa, kupi zdrava in močna od zanesljive osebe in zato ne glej, če nekaj več stane, ker le dobro drevo rodi dober sad.

Na desni strani razstave bil je prostor za sadno drevje, kamor je postavilo 8 štajarskih, 10 nižje, 7 gornje-avstrijskih 4 moravske, 6 čeških, 1 šleška drevesna šola svoje drevje namreč visoke, $\frac{1}{2}$ visoke, piramide, kordone, palmete, nekatera s sadjem obložena in 1—5 letna cepljena drevesca. to je dunajsko gospodo jako zanimalo. Najlepša in najmočnejša drevesca je štajarska Mariborska vino- in sadje-rejska šola razpostavila in sicer 100 divjakov in 1—5 letne okulante, od vsakih po 20 komadov, od zimske zlate parmene, Hovebertove in Oberdikove rajnete. V vrt je bila tudi voda umetno napeljana. Razstavljenih je bilo tudi mnogo vsake vrste posušenega sadja, gob, zelenjave, paprike in v steklenice v jesih ali v sladkor napravljeno sadje, kakor se rabi po gosposkih hišah, potem stroji za to, da se lupi sadje. Najboljše izdeluje E. Herzog pri Reudnitz-Leipzig. Na zahtevanje pošilja cenilnike zastonj; dalje vrtno brizgalnice, svedri za prediranje prsti, stroji za rezanje zelja, razna semena, razno orodje za snaženje drevja, noži, škarje, cepilni vosek, cevi iz guma, en motor za vođo, pocinjena svila, kakor tudi različno pleteno omrežje za vrte in drevje, plug za globoko oranje ali rigolanje. Tega je Franc Luttenberger iz Weitzza razstavil, dalje razne stiskalnice, mlini za sadje, da ga ni treba tolči*), razne steklenice, valilne škatljice za ptice, razna posoda za sadje, lesna volna, razne bukve in časniki, razlojnik grofa Attemsa in razne sušilnice.

Zavoljo važnosti poslednjih dveh popišem še nekoliko imenovani razlojnik in sušilnice. (Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Lešnic nad Ormožem. (Letina.) Bližamo se spet h koncu enega leta in ne bo dolgo, ko bode se pogreznilo v morje neskončne večnosti. Dovoli se naj toraj majhen prostorček kmetškemu mladeniču, da nekoliko opiše, kako se je izteklo to leto v naši prijazni lešnički dolini v gospodarskem oziru. Ako se ozremo v minoli del leta, mora se v obče trditi, da letina v našem kraju ni bila kmetu najbolj ugodna. Marsikateri kmetič je v spomladi tužno gledal po svojih dobro obdelanih njivah ozimino, posebno rž, katere se največ seje in ta je dosti trpela zaradi dolgo ležečega snega in dolge zime, in je

*) Dobre mlino in po ceni à 50 gld. izdeluje A. Haider, Hammer- & Mühlwerksbesitzer zu Altenmarkt a. d. Isper. Pis.

katere ure teden kot neobvezni predmet, to bo gotovo za tukajšnje razmere najbolj vgažalo. Pa šulvereinsko šolo v Ločjivesi (Slatini) hočejo siloma vriniti občinam Slatina, Spodnje Sečovo in Tekačevo in ločiti šolski kraj sv. Križ. Nesreča je, da je kr. šolski svet v nasprotnih rokah, kateri sluša na besede Hojselnove in Migličeve. Šolski svet krajni je to sklenil, kaj pa bo iz tega, bomo videli. Občinske volitve so v obč. Slatini za nas neugodno izpale. Dne 15. dec. sicer smo prodrli s 5 vrlimi narodnjaki, pa kaj bo to proti 15 nasprotnikom. Oče župan ostane zopet stari — podpredsednik tukajšnjega šulvereina — dolga 3 leta. Bog mu jih blagoslovi! Enkrat bo mu že todi odklenkalo. Ta častna služba mu mora kaj nesti, da se je tolikanj vpiral za njo, sicer še ni voljen — potrjen — pa bode brez dvoma! Č. g. lazaristi nam krščanske resnice od dne 11—21. decembra razlagajo! Verno ljudstvo kaj rado prihaja jih poslušat, hvaležno jim bo za njihov trud in duhovno veselje, katero v tem času vživa.

Iz Šaleške doline. (Žganje.) Okolica Šoštanjska je znana radi narodnosti. saj ima pa tudi župana, ki se ne vstraši trških kričačev. Ali nekaj čudnega se je v zadnji občinski seji zgodilo. Kaj neki? Občinski predstojnik, vnet za blagor svoje občine, je sklical redno obč. sejo, ter dnevni red dal od odbornikov podpisati. Pri zadnji seji pa se je živahno razpravljalo o pravici, ki je prosil nek trgovec, da sme točiti žganje a na dnevnem redu ta važen predmet ni bil. Povsod se ustavljajo nesrečni kugi „šnop-sarije“, a bil je tu bob v steno. Večina odbornikov je temu štacunarju na ljubo prikimala. O srečna občina, ki še nimaš dovolj pokvarjenih ljudi, toraj še te kuge potrebuješ! — Vidi se večkrat, kako se od nekega peka iz trga omamljeni „šnopsarji“ koloturijo po cesti in to čast hoče tudi občina okolica Šoštanjska imeti! — Naj njim bo, koristi občina ne bo nobene imela, pač pa še več sitnob. Pa mislimo, da še ima v tej zadevi slav. glavarstvo zadno odločilno besedo.

Iz Velike Pirešice. (Šolska družba.) Naša podružnica šolske družbe, sv. Cirila in Metoda imela je dne 27. novembra t. l. na Pernovem svoj l. občni zbor. Čeravno je bil delavnik, zbralo se je prav lepo število društvenikov k zboru. Pri volitvi bil je ves „začasni odbor“ za prvo društveno leto potrjen. le oče župan Podpečan zvalil je trudapolni posel podružničnega denarničarja na mlajša ramena. Nabral je novi č. g. denarničar še tisti večer okoli 30 gld. za društvene namene. Gotovo lepa svota! Da bi le vsaka slovenska župnija imela svojo podružnico „družbe sv. Cirila in Metoda“!

Od Nove cerkve. (Franc Polh †.) V sredo, dne 5. decembra pokopali so prav slovesno spoštovanega mlinarja in lesotrčca iz

Hrenove, g. Franca Polha. Rodil se je bil leta 1823 v Šentjanži, blizo Dobrne. Leta 1848 in 1849 bojeval se je hrabro proti Laškim puntarjem. Letos na god sv. Jakoba obhajal je v domačem krogu „40-letnico“, odkar se je pod slavnim Radeckijem pri Vicenci in drugod tako srečno vojskoval. Zato ga je spremljala h grobu „grof Mensdorff-ova družba veteranov iz Celja“ z v črno zavito društveno zastavo. Pogreba se je pa vdeležilo tudi izvanredno veliko število njegovih spoštovalcev od blizo in od daleko. Še le dne 12. aprila t. l. je bil zgubil po nagli smrti svojo blago soprogo in na svoj god (dne 3. dec.) sledil je on njej v prerani grob. Naj v miru počivata!

Iz Žitai. (Tatovi.) V noči 7.—8. t. m. vtihotapili so se v ta kraj tatovi in isto tako v noči 11.—12. t. m. ter so ropali po svoji volji, kajti nihče jih ni motil. Vse je lepo spavalo. Oni pa, ki so bedeli, pustili so tihotapce v nemar misleč, da so domači ponočnjaki. Oropali so pri večih seljanih denarjev, oblačil, vina, žganja, in kar se je v roke dobilo. Pri jednem posestniku so svinjo zaklali in odnesli. Škode so napravili nad 300 gld. Sumi se najbolj, da so iz Hrvaškega Macelna sem se pripeljali. Bilo pa je okoli 15 roparjev. To je slaba beseda za naše sosednje brate.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Na Dunaji je umrl v ponedeljek, dne 17. decembra grof Leon Thun v 78. letu svoje dobe. Ranjci grof je bil mož, vdan iz srca sv. katoliški cerkvi in njegova beseda je imela veliko veljavo v političnem gibanju naše države. — V drž. zboru se ni konca razprav o vojaški postavi; vsak den pa sta skorej po dve seji in je torej vsa podoba, da se dožene le ta postava, predno se razidejo poslanci na praznike. — Na novo gre glas, da pripravlja vlada novo šolsko postavo in če je resnica, izogne se tako postave, kakor jo predlaga knez Liechtenstein. No nam je prav, ako bode le nova postava za to, da se odpravijo napake, ki se držé sedanje postave. — V Ljubnem, na gornjem Štajarji, sta dobila dva „trgovca“ več mesecev težke ječe za to, ker sta voznike goljufovala pri merjenji drv, katera so jima vozili na žago. Oba sta juda in sta kupila velik les Perneške graščine za to, da „iztrebita“ les, zemljo pa razprodasta na kose. — V Zelenem Travniku, nekaj višje od Ivnika, bode v četrtek, dne 27. decembra obč. zbor pol. društva ter pride na nj tudi msg. Karlon, drž. in dež. poslanec za Lipniški okraj. — Ker nimajo Koroški Slovenci svojega poslanca v drž. zboru, za to slov. poslanci dr. Ferjančič, Klun in Šuklje predložili za nje poseben načrt postave in ta jih naj reši iz nemškutarških klešč,